

Iranar ynskja at koma í lyklastøðu

Iran mótmælir at irakisk flogfórlenda í Iran, nú kríggj er í Golfinum. Hetta segði iranski uttanríkisráðharrin við tíðindamenn hósdeginn. Hann visti eisini aftur gitingunum um, at Iran hevur gjørt eina avtalu við Irak um at »goyma« flogfórlendi til brúk er fyri teimum í kríggjum. Hann segði, at hendingarnar í seinastuni fara at hava við sær, at irakisku flogfórlendi verða afturhildin í Iran til kríggj er av.

Just stóðan hjá Iran til kríggj hevur fingið mangan eygleiðaran at klóra sær í nakkanum. Eingin veit og eingin torir at gita, hvat tað er, sum Iran vil. Men tað tykist tó greitt, at iranar droyma um at vinna sína stórveldastøðu aftur í Miðeystri eftir kríggj.

Tað eru langar søguligar traditiónir fyri, at lond sum Iran og Irak hava kappast um at vera fremsta landið í

ókinum. Seinasta bardaga tapti Iran eftir eitt 8 ára langt kríggj, sum kravdi meira enn eina millión mannalív. Nú siggja iranar møguleikan at gerast sigurs-harrar, tá teir sameindu hava vunnið á Saddam Hussein. Men teir vilja ikki hava, at Irak verður oyðilagt, tí hetta kann koma at gera støðuna hjá Iran meira ótrygga í framtíðini. Neyðugt er við einum Irak, sum hevur somu landamark sum í dag fyri harvið at kunna forða fyri ov stórar ávirkan frá bæði Sýrialandi og Turkalandi, sum iranar bera stóran ótta fyri. Tí royna teir nú at gera hvat teir kunnu fyri at fáa vápnahvild í lag.

Spurningurin er tí um tað í veruleikanum er ein trumfur hjá Iran, at hava tey mongu irakisku flogfórlendi í landinum, heldur enn hjá Saddam Hussein!

Blað í Algier:

Irak hevur kjarnorkuvápn

Saddam Hussein hevur kjarnorkuvápn. Hetta er yvirskriftin í einum blaði í norðrafrikanska landinum Algier. Blaðið sigur seg vita frá keldum, at russarar fyri trimum árum síðani lótu Irak fáa fleiri rakettir við kjarnorkulødingum. Rakettir, sum kunnu røkka øll lond í Miðeystri.

Blaðið skrivur, at sjálfvíst ikki Gorbatsjov visti um rakettirnar.

Irak hevur leingi roynt at framleiða síni egnu kjarnorkuvápn. Í 1981 bumbaðu israelar eina royndarstøð nærhendis Bagdad, har irakar vóru í ferð við at gera kjarnorkuvápn. Og nú í Golfkríggnum hava teir sameindu bumbað fleiri støðir, har irakar sigast at hava arbeitt við somu ætlanum.

Sjálvur hevur Saddam Hussein sagt — fyri bert fáum døgum síðani — at hann er førur fyri at senda rakettir

eftir Israel, útgjörðar við kjarnorkulødingum.

Flestu fregnartænarastur vilja annars vera við, at Irak hevur ikki kjarnorkuvápn, men tað hevur so vist seg, at Saddam Hussein hevur verið førur fyri at taka heimin á béli ferð eftir ferð, og tær höttanir, hann er kominn við, hava næstan altíð verið veruligar.

UTTAN

EFTIR

Jan Müller skrivur

Kongur og fyrimyndin hjá øllum norðmonnum

Kelda: Aftenposten

— Ólavur kongur var kongur hjá øllum fólkinum og øll vóru góð við hann. Hann var fyrimyndin hjá okkum øllum, segði norsk forsætisráðharrin, Gro Harlem Brundtland, í minnisroðu síni fyri Ólavi kongi, tá hann fór til jarðar úr Dómkirkjuni í Oslo mikudagin.

Tað var ein kensluborin og minniligur dagur í norskari søgu, tá tann so vælumtókki kongurin fór sína seinastu ferð gjøgnum Oslo til gravarstaðin. Úr øllum heiminum vóru komnir stjórnarleiðarar at heilsa Ólavi kongi fyri seinastu ferð. Hundræðstúsund norðmenn fylgdu kongi sínum.

Vit prenta minnisroðuna, sum norsk forsætisráðharrin helt við jarðarferðina.

«Over hele Norge, fra fjellbygd til havland, står menneskene idag stille og tar farvel med kong Olav V. Det er sorg i landet, men også dyp takknemlighet for alt det hann var for oss.

Kong Olav samlet i seg hele våre historie som selvstendig nasjon og vår kamp for å bevare friheten da mest det gjaldt.

Fra han en novemberdag i 1905 ble båret i land i snevør på havnen, til han sovnet inn mellom snetunge trær på Kongsseteren, sto kong Olav V stadig sterkere i våre hjerter — som kronprins og konge.

Kong Olav ble vår alles konge. Forklaringen er like enkel som den er sann: Han representerte det beste i det norske, det beste i oss alle.

Sammen med sin far ble kong Olav satt på de største prøvelser da krigen kom, og møtte dem med mot, vidsyn og beslutsomhet. Vi ser dem for oss: under bombing, under bjerken, verdige under press, symboler på den levende nasjon i et hørtatt land.

Men kong Olavs livsverk var først og fremst en fredsgjerning. En innsats langt ut over pliktens krav ble kilde til vår kjærlighet til Kongen.

Smilende på slottsbalkongen 17. mai. Time efter time, år efter år. Bildet på vår frihet og selvstendighet, men samtidig et menneske vi alle følte sto oss nær. Han knyttet oss tettere sammen.

Vi møtte ham i skiløypene. Vi husker Kongen vår på trikken under oljekrisen.

Med jubel og begeistring ble han mottatt over det ganske land.

Han møtte flere nordmenn enn noen, og alle hadde sitt personlige forhold til ham. Det folk han tjente opplevde at han utførte sin gjerning med smittende humør og sjarm.

Kong Olav var hele folkets konge. Han ble et forbilde for oss alle. Gjennom hans utrettelige innsats, gjennom hans sikre lederskap og ekte varme, er vårt unge kongedømme — på mindre enn ett hundre år — blitt ett med nasjonen, risset inn i alle sinn og hjerter. Det er — og det

blir — fordi vi vet det er vårt.

Spontan har titusener i disse dage uttrykt sin hengivenhet til kong Olav på en måte vi tidligere aldri har opplevd her i landet. Lysene og blomstene på Slottsplassen hjelper oss å uttrykke det vi likevel ikke makter å si fullt ut med ord; — sorg over at Kongen er gått bort — takknemlighet og stille glede over det hann fikk være for oss alle. Barna sier det enkelt: «Han var verdens snilleste konge».

Kongen ble et samlingspunkt for nasjonen. Men han ble noe mer: Han ble et lyspunkt for folket. Han viste oss vei.

De siste ukenes dramatiske hendelser — og det

mørke tider vi nå gjennomlever, har synliggjort våre behov for — og vår evne til — samhold og fellesskap. Vi opplever denne dagen som en sluttende dag i nasjonen, i sorg over kong Olavs død, men også i trygghet for det han sto for og det som samler oss bak vår nye konge.

Lysene, blomstene, ordene gir samtidig håp og kraft til ham som nå har løftet arven, kong Harald V, og hans familie.

En nasjon står samlet i takknemlighet.

Vi lyser fred over kong Olav Vs gode minne».